

Sèrie 3

Opció A

Exercici 1 / Obra: *El jurament dels Horacis*, de Jacques-Louis David.

[4 punts: 1 punt per qüestió]

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: 1784.

Context: Regnat de Lluís XVI. Període convuls i d'agitació social, cinc anys abans de la Revolució Francesa (1789). Il·lustració. L'enciclopèdia: D'Alambert i Diderot.... A Espanya: Carles IV.

Cronologia: 0,20 punts

Context: 0,80 punts. [un mínim de quatre característiques: 0.20 c/u]

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, compositives o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Neoclassicisme.

Característiques formals: Equilibri compositiu. Perfecta integració de les figures dins de l'espai arquitectònic. Claredat expositiva. Subordinació del color al dibuix. Perfecte modelat anatòmic, que recorda a la puresa acadèmica de l'escultura clàssica. Predomini de la línia recta en els personatges masculins, i la línia ondulada en els femenins: actitud activa versus sentiment

Cromatisme: predomini de les tonalitats ocres, grises i vermelles. Tonalitats fosques per al fons, i clares per a les figures.

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,80 punts. [0.20 punts c/u]

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra .

Tema i significat: L'obra s'inspira en la tragèdia literària *Horaci* del dramaturg francès del segle XVII Pierre Corneille, basada al seu torn en el llibre *Ab urbe condita* de Titus Livi. Situada la història al segle VII aC, David evoca el moment en el qual els tres germans Horacis –fills de Roma- juren davant el seu pare combatre fins a la mort contra els tres guerrers de la ciutat veïna d'Alba Longa, els germans Curiacis, per decidir que bàndol serà el vencedor pel control de la Itàlia central. En un segon pla a la dreta apareixen tres dones que ploren els esdeveniments: de blanc, Camil·la germana d'un Horaci, casada amb un Curiaci; al seu costat, Sabina, una germana Curiàcia, casada amb un Horaci; i al fons, la mare dels germans Horaci, que cuida als dos fills de Sabina.

Funció: David no va voler reproduir un fet històric, sinó reflectir el culte a les virtuts cíviques més estrictes de l'autosacrifici estoic, l'honor i la lleialtat, personificades en l'actitud dels Horacis. Així mateix, en la seva època, alguns van veure reflectides en el quadre les simpaties revolucionàries de l'autor i el

profund sentiment del deure a la pàtria que infon l'obra. En aquest sentit, l'obra va ser interpretada per alguns com un atac a la monarquia absolutista.

Tema i Significat: 0,70 punts

Funció: 0,30 punts

4. Enumereu quatre moviments o tendències de les primeres avantguardes artístiques del segle xx.

Fauvisme; Cubisme; Futurisme; art metafísic, Surrealisme, Dadaisme, art abstracte....

Puntuació: 0,25 punts cada *item*

Exercici 2 / Obra: *Majestat Batlló*.

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural corresponent.

Cronologia: Mitjan segle XII.

Context: Fundació de l'orde del Císter per Sant Bernat de Claravall. Inicis del floriment de l'artesanat i el comerç a les ciutats. Incipient burgesia. Forta influència de l'església. Importància dels camins de peregrinació i dels contactes Occident-Orient

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,25 punts cada *item*

2. Digueu a quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, estructurals o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Romànic.

Característiques: Embalum rodó i alt relleu. Unifacialitat. Composició frontal; hieràtica i simètrica. Mirada inexpressiva. Rica vestimenta amb decoració floral.

Tècnica: Talla de fusta de xiprer policromada amb pintura al tremp.

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,20 punts cada *item*

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra

Tema: La tradició ha tramés la llegenda que la primera majestat, anomenada Volto Santo o Crist de Beirut, va ser esculpida per Nicodem, que juntament amb Josep d'Arimatea va davallar el cos de Jesús de la creu i el va sepultar.

Significat: Es la imatge del Crist triomfant davant del Crist sofrent representat nu i clavat a la creu.

Funció: Devocional

Tema: 0,40 punts

Significat: 0,40 punts

Funció: 0,20 punts

4. Enumereu quatre obres d'art gòtic i digueu-ne els autors.

Santa Maria del Mar; Catedral de Chartres; *Matrimoni Arnolfini* (de Jan van Eyck); *El jardí de les delícies* (Bosch); *La resurrecció de Llätzer* (Giotto); la Verge i l'infant nen de Sallent de Sanaüja"; La Mare de Déu dels Consellers (Lluís Dalmau)...

Puntuació: 0,25 punts cada *item*

Exercici 3 [2 punts: 0,5 punts per qüestió]

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent.

Ramon Casas / *La càrrega*
Claude Monet / *Impressió. Sol ixent*
Peter Paulus Rubens / *Les tres Gràcies*
Antonio Canova / *Amor i Psique*
Andy Warhol / *Sopa Campbell's*

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

2. Definiu els CINC termes següents: dovella, degoteig (dripping), informalisme, mètopa, frontó,

dovella. Cada una de les peces que formen la volta d'un arc.

degoteig (*dripping*). Tendència pictòrica en la que l'artista deixa que la pintura degotegi sobre la tela estesa a terra, des d'un contenidor foradat o directament des del pinzell o les mans.

Informalisme, Tendència artística que proposa repudiar qualsevol forma tradicional, incloent les formes geomètriques, per aconseguir un acostament màxim a la capacitat expressiva dels materials. Tendència apareguda després de la Segona Guerra Mundial.

mètopa. Espai generalment quadrat que apareix en el fris de l'entaulament dòric entre dos tríglifs. Acostuma a portar relleus.

frontó. Coronament triangular d'una façana, d'una porta o d'una finestra.

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

3. Responen «vertader» o «fals» a les afirmacions següents:

- a) Lluís Dalmau és un pintor renaixentista **FALS**
- b) L'arquitecte de la Casa Milà és Antoni Gaudí **VERTADER**
- c) L'arquitecte de la Vila Capra (La Rotonda) és Donato Bramante **FALS**
- d) Salvador Dalí és un pintor surrealista **VERTADER**
- e) Filippo di Ser Brunelleschi és l'arquitecte de San Pietro in Montorio **FALS**

Puntuació: 0,10 punts cada encert.

4. Enumereu cinc artistes d'època moderna (segles XV al XVIII).

Francesco Borromini; Diego Velàzquez; Sandro Botticelli; El Greco; Gian Lorenzo Bernini; Miquel Àngel.....;

Puntuació: 0,10 punts cada *item*.

OPCIÓ B

Exercici 1

Obra: *Elogi de l'aigua*, de Eduardo Chillida

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural.

Cronologia: 1987.[S'admet: anys 80 segle XX]

Context: Assentament de la democràcia a Espanya. Al govern el Partit Socialista Obrer Espanyol. Preparació dels Jocs Olímpics a Barcelona. Transformació urbanística de la ciutat de Barcelona.

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,25 punts cada *item*.

2. A quin estil pertany. Enumereu quatre característiques, ja siguin formals, estructurals i materials d'aquesta obra.

Estil: Abstracte.

Anàlisi formal: Escultura exempta; pesa 54 tones; està suspesa en l'aire per quatre potents cables d'acer, ancorats en dues de les parets desbastades de l'antiga pedrera on és situada, i que esdevenen com una mena d'absis d'acollida de la peça escultòrica.

Aquesta gran massa de formigó té **forma d'urpa** perquè d'ella surten quatre grans braços recargolats, que queden suspesos a l'aire pel damunt d'un estany artificial que interacciona amb la peça escultòrica facilitant un dinamisme, gràcies a les formes corbades dels braços, els cables d'acer i l'aigua on es reflecteix l'obra. Aquesta escultura està perfectament integrada en el seu espai, alhora que presenta una gran bellesa observable des dels diversos nivells del parc on està ubicada. Sensació d'ingravedesa malgrat l'enorme pes de l'obra.

Estructura: Aquesta escultura presenta una composició força equilibrada gràcies als eixos de simetria verticals de l'eix que l'aguanta en la part superior, alhora que també presenta moviment per les formes corbades dels seus braços que configuren la part inferior de la peça. Aquesta harmonia entre les línies rectes i les corbes, més els cables que la sostenen, permeten un lleuger moviment de la peça escultòrica que fa que es pugui qualificar d'equilibri inestable, tot i que l'obra està perfectament acollada a l'antiga pedrera del parc.

Materials: Formigó i acer

Estil: 0,20 punts

Característiques: 0,20 punts cada *item*

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema i significat: Mite de Narcís narrat a *Les Metamorfosis* d'Ovidi. Segons la mitologia clàssica, Narcís, fill del riu Cefis i de la nimfa Liriope, un dia passejant per la muntanya va adonar-se que la seva imatge es reflectia en una font

d'aigües nítides. A partir d'aquell moment, es va enamorar d'aquesta imatge i mai més va voler allunyar-se del mirall que li oferien les aigües. Quant més contemplava, més gran era la seva passió: Narcís aleshores sospirava, estenia els braços vers l'objecte estimat, esforçant-se per prendre'l i abraçar-lo. Immòbil dia i nit al costat de la font, es va consumir d'inanició i melangia. El cos del jove va desaparèixer i en el seu lloc, a prop de la font, va néixer una nova flor anomenada narcís.

D'aquesta forma com Chillida presenta la seva peça com un bell Narcís, petrificat, intentant amb les seves articulacions capturar la imatge reflectida en l'aigua de l'estany.

Funció: Relacionada, bàsicament amb la seva localització i demostració la podem qualificar de decorativa, estructural i urbanística per la seva ubicació i, d'il·lustrativa i commemorativa pel seu disseny abstracte i per urbanitzar aquest espai urbà de la ciutat comtal en l'interior d'un parc que representa un tros de natura dins de Barcelona arran dels Jocs Olímpics del '92.

Tema i significat: 0,70 punts.

Funció: 0,30 punts.

4. Enumereu quatre obres del segle XIX i digueu-ne els autors.

Claude Monet: *Impressió. Sol ixent*;

Antonio Canova: *Amor i Psique*;

Marià Fortuny: *La vicaria*;

Auguste Rodin: *El pensador*; Victor Horta: *Casa Tassel*;

Eugene Delacroix: *La llibertat guiant el poble.....*

Puntuació: 0,25 punts cada *item*

Exercici 2 / Obra: *Las Meninas*, de Velázquez

1. Situeu l'obra en el context cronològic, històric i cultural.

Cronologia: 1656. [S'admet mitjans segle XVII].

Context. Regnat de Felip IV (1621- 1665). A França minoria d'edat de Lluís XIV. A Roma: Inici papat de Alexandre VII. Guerra de Secessió de Catalunya.....
Literatura: Baltasar Gracián [El Criticón]. Calderón de la Barca. Moliere... Poder de la Inquisició

Cronologia: 0,25 punts

Context: 0,25 punts cada *item*

2. A quin estil pertany. Enumera quatre característiques, ja siguin formals, compositives o tècniques, d'aquesta obra.

Estil: Barroc.

Característiques formals: predomini del color sobre el dibuix [formes obertes]. Pinzellada llarga i fluïda combinada amb una altra de curta i precisa. Gran riquesa cromàtica amb ocres, gamma de blaus, vermells...

Característiques compositives: Composició oberta o centrífuga; Línia de l'horitzó mitjà. L'escena se situa en la part de baix del quadre ocupant la meitat de la superfície el que confereix al conjunt un gran camp visual. Utilitza la perspectiva geomètrica i la perspectiva aèria. Sàvia captació lumínica amb zones il·luminades que reforçant els personatges principals i d'altres de fosques amb la mateixa intenció de potenciar el que es principal en la composició. **Tècnica i suport:** oli sobre tela.

Característiques: 0,20 cada *item*

3. Expliqueu el tema, el significat i la funció d'aquesta obra.

Tema: Inicialment aquesta tela constava en els inventaris reials com *El quadre de la família*; però l'any 1843 el pintor Madrazo la va batejar amb el nom de *Les Menines*, paraula d'origen portuguès que significa "dama d'honor".

Personatges: En el centre l'Infanta Margarida amb les menines Maria Agustina de Sarmiento a l'esquerra i Isabel de Velasco a la dreta. També apareixen els nans, col·lectiu que Velázquez pinta amb gran dignitat, Mari Bárbola i Nicolasito Pertusato amb el seu peu damunt d'un tranquil mastí. En un segon pla a la dreta hi ha representades dempeus Marcela de Ulloa, serventa de les dames de la reina i Diego Ruiz de Azcona, un guardadames. Al fons a l'obertura de la porta, hi ha José Nieto Velázquez, aposentador de palau. Al seu costat, i reflectits en el mirall els bustos del rei Felip IV i la seva esposa Mariana d'Austria. A l'esquerra apareix el pintor amb la creu de l'ordre de Santiago. Penjades a la paret dues obres, *Pal·les i Aracne* de Rubens i *Apol·lo i Màrsies* de Jordaens.

Nota: Es considerarà correcta la llista encara que no citin tots els noms. És correcta amb només tres.

Significat: Diversos significats.

1. Velázquez pintant als reis en el moment de la irrupció de la infanta Margarida i el seu seguici en el seu estudi.
2. També Velázquez pintant a l'infanta quan els reis apareixen en l'estudi, d'aquí la mirada cap a l'espectador de quasi tots els personatges.
3. Al·legat del pintor a favor de la noblesa de la pintura, d'aquí el seu autoretrat. La creu de Santiago va ser afegida al quadre l'any 1659 quan li va ser concedida.

Nota: Es considerarà correcte la resposta que citi un dels tres significats.

Funció: Retrat de grup.

Tema: 0,50 punts

Significat: 0,40 punts

Funció: 0,10 punts

Proves d'accés a la Universitat per a més grans de 25 anys

Maig 2016

4. Enumereu quatre obres d'art renaixentista i digueu-ne els autors.

David de Donatello; L'escola d'Atenes de Rafael; Vil·la Capra [La Rotonda] de Palladio; El naixement de Venus, de Sandro Botticelli; San Pietro in Montorio, de Donato Bramante; Pietat, de Miquel Àngel.....

Puntuació: 0,25 cada *item*

Exercici 3

Puntuació: 0,50 punts cada pregunta

1. Relacioneu cada autor amb l'obra corresponent.

Caravaggio/*La mort de la Mare de Déu*
Policlet/*Diadumen*
Jan van Eyck/*El matrimoni Arnolfini*
Édouard Manet/*Déjeuner sur l'herbe (El dinar campestre)*
Henri Matisse/*La ratlla verda*

Puntuació: 0,10 cada encert

2. Definiu els CINC termes següents: fris, àbac, retaule, Cubisme, volta d'aresta.

fris: Part mitjana de l'entaulament, situada entre l'arquitrav i la cornisa.

àbac: llosa rectangular de pedra, marbre o terracota. Una de les parts del capitell col·locada damunt l'equí.

retaule: Obra d'art religiós que cobreix un mur darrere l'altar. Pot ser escultòric, fet de fusta, marbre o metall, amb relleus i figures exemptes. Pot ser també pictòric.

Cubisme: Moviment pictòric de inicis del segle XX que valora l'expressió primària dels volums i les formes, reduïts a formes geomètriques

volta d'aresta: volta generada per la intersecció de dues voltes de canó.

Puntuació: 0,10 cada *item*

3. Responeu «vertader» o «fals» a les afirmacions següents:

- a) Joan Miró es l'autor de l'obra *Interior holandès* **VERTADER**
- b) Francesco Borromini és l'arquitecte de la plaça de Sant Pere del Vaticà **FALS**
- b) El Partenó és un temple perípter **VERTADER**
- c) La Casa Tassel, de Victor Horta, és una obra racionalista **FALS**
- d) *La vicaria* és una obra de Marià Fortuny **VERTADER**

Puntuació: 0,10 cada encert

4. Enumereu cinc obres d'art grec.

Teatre d'Epidaure; Guerrers de Riace; Dorífor; Laocoont i els seus fills; Altar de Zeus a Pèrgam; Erectèon.....

Puntuació: 0,10 cada *item*